

Külföldi közéleti intézkedések 1943 januárjában

(STUD) A blokád és ellenblokádkövetkeztében a megszükülő vagy teljesen hiányzó élelmiszerek pótlására minden országban rengeteg pótélelmiszert hoznak forgalomba. Így Angliában is rengeteg többé-kevésbé — de inkább kevésbé használható pótélelmiszert került forgalomba. A pótélelmiszerek gyártását tulajdonképpen csak 1941 novemberétől kezdve engedélyezték. Ekkor 1250 pótélelmiszert engedélyezését kérték. Az első vizsgálatok alapján azonban 385 cikk gyártását nem engedték meg. A többi pótélelmiszert engedélyezésénél azok minősége szerint állapították meg azok maximális árát. Érdekes, hogy az engedélyezett élelmiszerek közül 304 egyáltalán nem került forgalomba valószínűleg azért, mert azok minősége igen silány volt vagy azért, mert a valóságban nem is volt azokra szükség. Ezek az engedélyek tehát érvényüket veszítették. Az év elején, mindössze 561 engedély volt érvényben, de úgy számítják, hogy ezek számát is 400-ra fogják csökkenteni.

Bonnafous francia földművelésügyi államtitkár beszámolója szerint a tejtermékek beszállítása a múlt év folyamán 15 százalékkal emelkedett. A burgonyaszállítások meghaladják a 15 mázsát. A cukorrellátás feljavítása szintén hamarosan lehetséges lesz. Remélhető, hogy a 18—21 éves ifjak és a 3 évnél fiatalabb gyermekek fejadagját felemelhetik. Ezzel szemben a kenyérellátás terén különösen az új termés betakarítása előtt nehézségekre kell elkészülni.

Az év első negyedében a párisi lakosság legalább 8 kilogramm burgonyát fog kapni fejéenként. Az eddigi szállítások ugyanis, igen biztatóak és remélhető, hogy a 8 kilogrammon felül is lehet burgonyát kiutalni. Ez a mennyiség igen nagy haladás az elmúlt évvel szemben, mert a múlt év első negyedében Párisban csak egy kilogramm burgonyát lehetett fejéenként kiosztani.

Olaszországban

Január 15-től kezdve tilos cukrászsütemények készítése és árusítása. A jövőben. A jövőben csak egységes cukorkát szabad forgalomba hozni, meg mandulasüteményeket. Csak gyümölcsfagylaltot engedélyeznek tejszín nélkül és úgynevezett autarkiadet csokoládét.

A cukorellátás terén Dániában mutatkoznak nehézségek. A dán cukorrépa termelés 12 százalékkal volt kevesebb, mint tavaly s ezenfelül Dániát szerződés kötelezte, hogy Finnországnak, Norvégiának és Svédországnak jelentős mennyiségű cukrot szállítson. Ennek következtében Dániában az ipari üzemek részére körülbelül feleannyi cukrot fognak kiutalni, mint tavaly.

A csökkentések iparágak szerint különbözők. A pékek 15 százalékkal kevesebb cukrot kapnak, a vendéglők 33 százalékkal, a csokoládé- és

cukorkagyárok 65 százalékkal kevesebb cukorral lesznek kénytelenek beérni. Az utóbbi csoport részére a korlátozás azért érzékeny, mert a csokoládé, mandula és dió alig kapható. Az ásványvíz gyárok cukorkontingensét 35 százalékra rendükálták. Dánia egyébként fejenként számítva Európa legnagyobb cukorfogyasztója volt.

A husadagolás terén nem történtek újabb korlátozások, ami nagyrészt a nagyobb mennyiségű vágásokra vezethető vissza, mert a takarmányhiány elég érzékenyen mutatkozik egész Európában.

A kenyérellátás

terén lényegtelen a változás. Angliában még mindig nem szánta rá magát a kormány a kenyéradagolásra, de a buzasízt arányát csökkentették és a búrgonyaliszt arányát növelték. Január 17-én megszigorították a pékek ellenőrzését. Megszabták az előállítható kenyerek súlyát, a felhasználható liszt minőségét és maximalták az árakat. Emellett kötelezték a pékeket készleteik bejelentésére. Mindenek ellenére hangsúlyozzák, hogy a kenyéradagolást nem szándékoznak bevezetni, hanem a kormány figyelemzeti a közönséget, hogy nem hajlandó tűri a kenyérpazarlást. Bulgáriában radikális intézkedéssel leszállították a kenyéradagot 500 grammról 250 grammra naponta. A kenyérbjegyen van még egy külön szelvény, amely 50 gram kalácsra, vagy fehér lisztre szól. A kalács- és süteménykészítést nem tiltották be, mert ez érzékenyen érintené az egész cukrászipart. A török buzaellátás ugylátszik javult, mert megengedték, hogy a 25 százalékos gabonabeszolgáltatás után szabadbá váló búzából őrölt lisztből makarónit és száraz tésztát készíthesse nek. A rendelet szerint ez a liszt még azokban a városokban is szabadon hozzáférhető forgalomba, ahol egyébként fogyasztási korlátozások vannak érvényben. A fehér kalács iparszerű készítése viszont továbbra is tilos, kétszázszállet pedig csak a hadseregnek szabad készíteni.

A boradagot Franciaországban a rossz termés következtében leszállították. A jegyre kapható borok körében 25 újabb borfajtát vontak be, amelyek eddig szabadon voltak kaphatók. Az Egyesült Államokban több államban elrendelték a szeszszitalok adagolását. Amíg a szesz-jegyeket bevezetik, tilos a szeszszitalok, árusítása.

A tejtermékek terén csak Angliában történt jelentős változás. Ott az 1942 júliusában néhány hétre négy unciáról 8 unciára emelték fel a sajt adagot. (1 uncia = 31 gram.) Most januárban, ugylátszik elfogytak a felhalmozott készletek és ezért a sajtadagot előbb 6, majd 4 unciára csökkentették hetenként.

Ugyancsak erősen csökkentették Angliában a tojás fogyasztását. Januárban a fogyasztók csak egy friss tojást kapnak. Az egész évre 20 tojást szándékoznak kiosztani fejénként, míg a tavalyi mennyiség 40 tojás volt. Betegek, gyermekek és öregek havonta 12 tojást kaphatnak. Az amerikai szántított tojásadagot viszont felemelték.

A zsiradékellátás terén Európában nem történt változás. Kanadában a vajadagot fél kontroll egvharmaid font-ra csökkentették Chilében. tanyba vették a vaj adagolását.

HIRE K

Szegedi utmutató

A Somogyi - könyvtárban és az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

A városi múzeum egész évben nyitva.

Szolgáltatós gyógyszertárak: Frankl József Szent György-tér 6, Frankó Andor Dugonics-tér 1, Surjányi József Kossuth Lajos-sugárut 31, Selmeczi Béla Somogyi-telep IX. u. 489.

Városi Színház: Szivárvány-
hid.

Mozik műsora: Belvárosi Mozi:
 Ópiumkeringő, Korzó Mozi:
 Az éjszaka lánya, Széchenyi
 Mozi: 5 millió keres egy örö-
 köst.

ELSŐTÉTÍTÉS KEZDETE ESTE
8-KOR, VÉGE REGGEL 5 ÓRAKOR.

—000—

— A Dugonics-Társaság koszorúja Juhász Gyula nagyváradi emléktábláján. Helyszíni riportban számolt be a Délmagyarország arról a nagyváradi ünnepségről, amelyet az ötvenéves Szigligeti-Társaság rendezett vasárnap. Az ünnepség egyik kiemelkedő pontja Juhász Gyula nagyváradi emléktáblájának leleplezése volt, amelyre Szeged irodalmi egyesületei is elvitték virágaikat. A Dugonics-Társaság kiküldöttei: dr. Beretzk Péter és dr. Madácsy László a nehézkes utazási viszonyok miatt kissé elkés-tek az emléktábla leleplezési ün- nepségéről, de azért elhelyezték a társaság koszorúját Juhász Gyula nagyváradi emléktábláján a pre- montrei főgimnáziumban. A Du- gonics-Társaság koszorújának fel- írata a következő volt: »Juhász Gyula emlékének — a Dugonics-Társaság«.

— Tasnády Nagy András és Linkomies finn elnök táviratváltása. Budapestről jelentik: Tasnády Nagy András, az országgyűlés elnöke táviratot intézett Linkomies Edvin finn miniszterelnökhöz kormányalakítása alkalmából. Linkomies Edvin ugyancsak táviratban válaszolt.

— Megemlékezés a fogadalmi templomban az árvíz évfordulójáról. Péntekre virradó éjszaka lesz hatvanhét éve, hogy az árvíz Szegedet romba döntötte. A szomorú emlékü, esemény évfordulója alkalmából pénteken, március 12-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise lesz a fogadalmi templomban.

— Nagy Vilmos honvédelmi miniszter beszéde a Horthy István-emlékesten. Budapestről jelentik: Kiváló magyar művészek közreműködésével rendezi meg március 11-én a Darányi Kálmán Diákház bizottsága Horthy István emlékestjét, amelyen az ünnepi emlékbeszédet vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter mondja. A rádió a Horthy István emlékestet teljes egészében közvetíteni fogja és ezért Budapest I. eredetileg kiadott csütörtöki, március 11-i műsora a következőképpen változik: 18.30: hírek, 18.40: Horthy István emlékest, rendező a Darányi Kálmán Diákház bizottsága, közvetítés a Magyar Művelődés Házából.

— Argentina gabonaállománya, Buenos-Airenből jelentik: Argentina gabonaállománya, mint hivatalosan jelentik, március 6-án kereken 7.800.000 tonna buza és 1.800.000 tonna kukorica volt (MTI)

— Ma kezdődik a nagybőjti előadássorozat. A Katolikus Növendék Egyesület nagybőjti előadássorozata ma, Hamvazószerdán kezdődik. Az előadást 6 órai kezdettel az egyesület Korona-utca 18. szám alatti székházában dr. Marcell Mihály egyetemi tanár, a budapesti központi papnevelő intézet rektora tartja, aki már tegnap este Szegedre érkezett. Az előadás az Actio Catholica ezidei célkitűzésének megfelelően a Családmentés — nemzetmentés című tárgyköréből veszi témáját »Korunk eszméramlatai és a házasság« címmel. Az előadásra az egyesület tagjait és a katolikus nőtársadalmat minél nagyobb számban szívesen várja az elnökség.

— Üzenet Oroszországból. A 112/04
számu tábori postáról Nagy András
honvéd a Délmagyarország útján kül-
di üdvözlétét Ösz-utca 22. szám alatt
lakó feleségének. Azt írja, hogy aki
még ma is el volna ragadtatva a szov-
jetparadicsomtól, az menjen ki meg-
győződhet róla, hogy valójában hogy
is néz ki ez a „paradicsom”.

— Erdőmérnököket keresnek a katonasághoz. Budapestről jelentik: A honvédelmi minisztérium 5. osztálya a m. kir. honvéd mérnökök erdészeti szakmába próbaszolgalatra való felvételre okleveles erdőmérnökök részére pályázatot hirdet. Részletes pályázati feltételek a honvédségi közlöny 13., valamint a Budapesti Közlöny 67. számában jelentek meg.

— Halálozás. Özv. Zsiday Imréné március 8-án 72 éves korában elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 4 órakor lesz a belvársi római katolikus temető kupolacsarnokából. Az elhunytban vitéz Zsiday Imre miniszteri osztálytanácsos az édesanyját gyászolja.

— Szegeden is megalakítják az egyesületek együttműködését célzó munkaközösséget. Az egyesületek munkájának egy keretbe való foglalása az egyetemes köz érdeke, hogy a különböző működési körök erőit közös nevezőre hozva, céltudatosan a közjót tartva szem előtt, a szociális gondolatot a leggyakorlatiasabban érvényre juttassa. Ennek a felfogásnak szellemében megindult az egész országban az egyesületi munkáknak az átszervezése, olyan értelemben, hogy saját autonómiájuknak épségben tartásával az egyetemes köz érdekét együttesen fogják az egyesületek szolgálni. Lukács Sarolta, a Magyar Vöröskereszt országos alelnöke és Szociális Szakosztályának elnöke országszerte elismert szaktekintélyével és szociális tudásával áll a szervezésnek élén és az ő elgondolása alapján már több városban az új munkatér szerint folynak a munkák. Szegeden március 14-én délelőtt 11 órakor gyűlnek össze a nő- és férfiegyesületek, valamint a szociális munkával foglalkozó közületek képviselői a városháza dísztermében, hogy közös értekezleten megbeszéljék a jövő munkaprogramját. Az összejövetelen Lukács Sarolta fogja előadásával ismertetni a közérdekű együttműködés szellemét és módját. A nagyhorderejű összefogás a ma életkövetelésébe illeszkedve a szociális eszmék gyakorlati megvalósítását a nemzet javára fogja szolgálni. A megbeszélésen indítványokat is tárgyalnak, ha azokat előzetesen írásban a Vöröskereszt irodába, Korona-utca 18 sz. az indítványozó benyújtja. A megbeszélésre az egyesületeket és a szociális közületeket dr. Csikós Nagy Józsefné, a szegedi hadtest önkéntes főpolgónője és dr. Baló József egyetemi tanár, a Vöröskereszt hadtesti főmegbízott helyettes, a Bajtársi Szolgálat vezetője hívják össze.

Háznál dolgozó

Gyékénylonó

munkásokat állandó munkára magas fizetéssel felvesszünk. Honvéd tér 3. sz. és Somogyi telep IX. u. 52. sz. alatt.